

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cenai Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krone. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Strossmayerjeva ulica št. 3.** Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, nannanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Hristos se rodi!

Naši mili sorojaki srbskega imena slavijo svoj pravoslavni božič dne 7. in 8. t. m., ker cerkveni pravoslavni koledar še ni izenačen s katoliškim.

S čisto bratsko ljubeznijo želimo svojim pravoslavnim bratom-sorojakom najveselejši božič in jim kličemo njihov starodavni božični pozdrav:

Hristos se rodi!

Ob enem izražamo željo: Da bi mogli lepe božične praznike s svojimi pravoslavnimi sorojaki skoro proslavljati zajedno, istočasno. Ako je bilo mogoče izenačiti državni koledar, bo pri dobri volji mogoče izenačiti tudi cerkvenega. Mi smo jedno in hočemo jedno biti v vsaki stvari!

**Hristos se rodi!
Va istinu se rodi!**

DR. AVG. REISMAN:

Ceste.

(Razmišljanje pred občinskimi volitvami.)

Včasih so cenili visokost kulture kakega naroda tudi po tem, koliko je porabil mila. Danes pa bi bilo skoraj bolj uместno in pravilno, če bi sodili kulturo naroda in države po stanju cest.

Ze poprej so bile ceste poleg železnice žile vsega javnega življenja in zlasti gospodarstva. Zadnji čas pred vojno smo že mislili, da cest ne bomo več tako rabili, ker bomo že lahko v vsako dolinico zgradili železnico, pa tudi značni promet se nam je že obetal in morda so tu in tam že zaradi tega zanemarjali gradnjo novih cest.

Prišla je pa vojna, ki je ustavila vsako novo napravo, uničevala pa nam je tudi vse stare, in to propadanje in razkrajanje se ravno zadnji čas tako hitro razvija, da nas je lahko strah in groza pred posledicami. Železniški promet zastaja, ker ni premoga, ni vagonov, lokomotive pa tako polomljene, da jih morajo od postaje do postaje »frikati«. Občinstvo mora na pot iz kraja v kraj, dolge kilometre, koder se je poprej vozilo z železnico. In ceste so zopet polne s težko naloženimi vozovi in bodo vedno bolj, ker postajajo razmere na železnici naravnost brezupne.

Morali si bomo toraj začasno, dokler ne premagamo železniške krize, pomagati, kakor si bomo vedeli in znali. Kraji, ki že desetletja čakajo v svoji zapuščenosti od ostalega sveta na železnico, pa se tudi morajo sprijazniti z mislijo, da

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

Nebo se je zopet zjasnilo in napravili smo se na pot. Solnce po plohi, kako je lepo, osobito tu v Orašcu, na teh svetih tleh, ki jih smemo imenovati rojstni kraj jugoslovanske narodne svobode. Težko mi je bilo, ko sem se moral ločiti od tega zgodovinskega kraja. Toda morali smo hiteti, kajti Petovar se je še vedno bal, da bomo zamudili vlak. Oziroma bilo je že preko 16. ure in naš dobri Priek je bil uverjen, da mu je vlak že odpihal, pa je postajalo njegovo ogrčenje tem večje. Voznik je torej gnal, kolikor se je dalo in nekako po 17. uri smo dospeli v Mladenovac, kjer so nam povedali, da še sploh ni znano, kedaj vlak pride iz Niša. Znano je le, da pride za eno uro vojaški, s katerim pa civilni potniki ne smejo potovati. S tem je bil tudi Petovar potolažen.

Čez eno uro je prišel vojaški vlak. Ogledali smo si ga. V zadnjem vagonu so potovali nemški vjetniki. Nagovoril sem jih, od kod potujejo. Iz Soluna. Kako jim gre? »Slabo!« »Pa vendar vsi izvrstno izgledate!« sem dejal. »Da, ker je za nas skrbel ameriški rudeči križ!« mi odgo-

bodo morali na to železnico še dolgo čakati in si radi tega po možnosti drugače urediti in olajšati prometna sredstva.

Če se malo zamislimo v to žalostno propadanje, katero je zakrivila vojna s svojim petletnim uničevanjem, in pogledamo žalostno stanje cest po naši ožji domovini Spod. Štajerski, se moramo le čuditi brezbriznosti naših okrajnih zastopov in občin, ki skoraj vsi brez izjeme puščajo popolnoma v nemar ceste, ki so pravzaprav njih največja skrb in največja potreba njihovih občanov.

Kakor bomo morali kljub pravljeno visoki draginji v najkrajšem času začeti zidati hiše, tako moramo tudi že sedaj misliti in premostrivati gradnjo novih cest. Seveda bo to stalo ogromno denarja, vprašanje je pa, če ne izgublamo pri teh srednjeveških kolovozih, kjer se pogrezajo celi vozovi v blato, več in st napravljamo še hujše izdatke za najbližnjo bodočnost?

Da so ravno v naših krajih tako hudo zanemarjene ceste in da jih imamo še tako malo, ko nekod skoro par ur daleč nimamo zidane, oz. trdne ceste, je pač največ kriv ustroj uprave naših občinskih in okrajnih cest. Občinski odbori, župani, okrajni zastopi in njih načelniki bi radi povsod ostali popularni in priljubljeni in mislijo, da to najlažje dosežejo s tem, če delujejo s čim manjšimi izdatki — zanemarjajo gospodarstvo, a pri tem ne pomislijo, da s takim ozkosrčnim gospodarstvom občanom ravno največ škodujejo. Ne upajo poslati ceste, ker malo več stane, kot pred letom, ne upajo napraviti vsako leto vsaj majhnega koščka nove ceste, ker preveč stane. Poznam pa občino, ki je izdala letos samo za popravilo kolovozov 14.000 K, pri prvem dežju pa je voda vse to popraviljanje uničila in ker ta občina radi izdatkov ni upala nastaviti cestarja, da bi čistil jarke in delal odtoke za vodo, so bile na cestah čez teden dni ravno takšne luknje, kakor pred dežjem. Ali je to potem skrbno gospodarstvo, varčenje ali pa morda razmetavanje denarja? In koliko imamo podobnih občin! Ne bi bilo pametneje, vsako leto za 14.000 K zgraditi košček trdne ceste, pa bi imeli v par letih vse občine preprežene z lepimi cestami, kot je to na primer na Češkem, kar bi nam donášalo milijone in milijone.

Ni pa upati, da bi se naši ljudje kmalu povzpeli do tolike podjetnosti in za to bi morda kazalo misliti tudi na to, če ne bi bilo pametneje, vse ceste podržaviti, jih torej pri nas podvreči upravi gradbenega ravnateljstva v Ljubljani, da

varja domišljavi Prus, na pol obrnjen od mene in pravi, da je v Srbiji slabo, češ polovica nemških vjetnikov je tam pomrla. Odgovorim mu: »Stotisoč srbskih vjetnikov je bilo v Avstriji, pa jih je pomrlo od tega devetdesettisoč!« Za to mi iz Nemčije nismo odgovorni!« se obregne Prus v tonu, da bi ga bil najraje potegnil za jezik. Zdi se mi, da niti ta vojska ni mogla uničiti švabske domišljavosti. In ta nemška bolezen bo skušala povzročiti svetu še več nesreč.

Proti 20. uri je vendarle prilezel vlak, ki bi imel odpeljati že ob 16. uri. Precej so nam povedali, da se odpeljemo še le, ko prideta iz nasprotne, torej beograjske strani dva vlaka. Vendar sem mislil, da se to zgodi kmalu, pa smo si takoj poiskali prostore. V vlaku je bilo največ srbskih beguncev, osobito dijakov, ki so se vračali preko Soluna iz Francoske in Angleške. Seveda je bilo vse utrujeno. Toda krog 21. ure pripelje iz Beograda osebni vlak za Niš. V vlaku je bila neka vojaška godba. Le ta začne svirati in ves narod iz obeh osebnih vlakov izstopi ter zapleše kolo in pleše celi dve uri. Mene je stvar zanimala, a Petovar je od jeze zaspal. Gledal sem plesalce in občudoval njihovo potrpežljivost. Kje si videl med stotinami teh potnikov le enega človeka, ki bi se bil hu-

bi imeli vse prometne vezi vsaj v takšnem stanju, kot so državne ceste.

S kolikimi težavami in žrtvami so večinoma povsod naši predniki gradili te ceste, njihovi nasledniki pa so takoj po izbruhu vojne sledili vzgledu hujše avstrijske vlade s tem, da so zanemarjali vse, kar je bilo v prid ljudstva. Že takoj prvo leto so v večini krajev menjali z napisu ceste, ker so bili vozniki za par vinarjev dražji, in ker bi bilo treba malo več truda, da oskrbijo potrebne delavce. Voznje pa so se po cestah podsetorile, in kmalu smo imeli na poprej lepo izbočenih belih cestah cele jarke, po katerih se je nabirala voda in blato in cestarji so seveda tudi takoj posnemali dober vzgled svojih gospodarjev in so kmalu menjali prekopavati jarke in v tem stanju so bile ceste prepuščene usodi usodi vseh pet let. V sredi prej gladkih cest so nastajale luknje, inlake, pri zidanih cestah so se pokazali temeljni kamni, ki so jih morali kmalu odstraniti, da niso ovirali voženj in marsikatera cesta je danes v slabšem stanju, kot pred zgraditvijo. Kajti razni gerenti in od naše države postavljeni komisariji in z zaupanjem poverjeni župani ter zastopi se iz vojne otopenosti niso mogli vzdramiti, pa so izpolnjevanje svojih dolžnosti z lahkoto otrešli z ramen, češ, vozniki so predragi, delavci še bolj in tako dalje, in ceste se pogrezajo v blato in luže, ljudje kolnejo in trpinčijo živino, ogromno premoženje propada... Kam to pelje?

Vsi ti ugovori so navidezno razumljivi, v resnici pa neopravičljivi in ravnaje odgovornih činiteljev neodpustljivo napram ljudstvu, ki mora prenašati vsled vojne že itak toliko gorja, ki je neizogibno. Razkrajanje naših cest zlasti zadnji čas še pospešuje vlažno vreme in če bomo to še naprej samo od strani mirno gledali, bomo rabili kmalu milijone in milijone, če bomo hoteli samo popraviti to, kar se je zakrivilo z zanemarjenostjo, med tem ko bi to delo o pravem času stalo samo tisočake. In kje bomo potem vzeli denar za tisoče novih cest, ki so nam ravno tako krvavo potrebne?

To naj bi naši ljudje resno premišljali ravno sedaj pred občinskimi volitvami in stokrat pretresli imena onih, katerim bodo zopet zaupali oskrbo javnega gospodarstva po občinah in okrajnih zastopih. Proč z ljudmi, ki iščejo samo zadoščenja svoje častihlepnosti, ki bi samo komandirali po občinskih zastopih, proč z ljudmi, ki hlepe samo za parado in iščejo povsod svoje osebne koristi, ravno tako pa tudi proč z mežvami, ki nimajo nobene odločnosti, ki se ne upajo nikomur

doval in jezil, ker vlak ne odpelje naprej. Nekaj turškofatalističnega je ostalo v tem svetu. Kako je, pa je, treba, da smo z vsem zadovoljni, dokler ni drugače. Začelo je deževati, ali naši dobri sopotniki iz obeh vlakov so mirno plesali naprej. Krog 23. ure je prilezel tovorni vlak iz beograjske strani, na kar smo mi začeli počasi lezti proti Beogradu.

Beograd in razmišljanje.

Res se nismo prenašli. Šlo je počasi navkreber, kajti med Mladenovcem in Beogradom leži precej gričevja. Nekoliko sem dremal, nekoliko se razgovarjal z dvema dijakoma iz Čačka, nekoliko pa gledal v nočno temo. Dijaka iz Čačka sta me vsekakor še najbolj zanimala, ker sta prihajala iz meni neznanega sveta. Pripovedovala sta, da ima Čačak — mesto leži v smeri južno od Valjeva v zapadni Moravski dolini — gimnazijo z šestimi razredi. Dijakov je bilo v poslednjem letu 700. Težave pri študiranju so velike, ker ni knjig, a v početku ni bilo niti klopi. Fantje so si sami prinesli v šolo stole, profesorji so jim učno snov diktirali, pisali so dijaki kar na kolenih. Spraševal sem nekoliko o predmetih, ki sta jih fanta obdelovala v šoli, in sem videl, da je mladina tudi v Srbiji močno zadržana v pouku. Sicer se smemo ravno v

zameriti in bi radi vsakemu ustregli, pa zato nič ne storijo. V občino spadajo ljudje, ki bodo imeli pred očmi koristi vseh občanov, ki bodo skrbeli pred vsem za one, ki so podpore najbolj potrebni, ne pa za one, ki so slučajno z njimi morda v sorodu, gospodarskih zvezah, ali pa so najbolj mogočni.

Marsikje bo seveda težko izbrati ravno takšne odbornike in odbornice, toda če hočemo dobro sebi, vsem, moramo gledati v bodočnost in črez domači plot in če bomo imeli pred očmi to silno žalostno gospodarstvo, v katero so nas večinoma povsod zavozili ljudje, ki niso bili vredni ljudskega zaupanja, odločitev ne bo težka!

POLITIČNE VESTI.

Jadransko vprašanje. V londonških merodajnih političnih krogih se zatrjuje, da je rešitev problemov, katerih še pariška konferenca ni rešila, brez sodelovanja Amerike izključena. V tem smislu tudi Anglija in Francija nikakor ne moreta pristati na italijanske zahteve, da bi se jadransko vprašanje definitivno rešilo brez Zjedinenih držav. Potemtakem se bo Italija vendar morala prepričati, da je ta rešitev brez Amerike nemožna.

Madžarski vpad v Prekmurje. Iz Beograda se poroča, da je medzavezniška komisija, ki je imela proučiti vpad madžarskih čet v Prekmurje, dogrnala, da so edinele Madžari istega in njega posledice zakrivilo. Zahteve naše vlade pa Madžarska dosedaj še ni izpolnila, vsled česar je uvóz živil na Ogrsko še vedno prekinjen. Ob priliki poseta načelnika naše misije pri predsedniku madžarske vlade Huszaru v Budimpešti je slednji izrazil svoje obžalovanje radi napada oddelka madžarske vojske na jugoslovanske čete. Vkljub temu pa madžarska vlada še vedno ni pristala na garancije, ki jih je naša vlada zahtevala svoj čas od nje.

Madžarska iredenta. Budimpeštanski Madžari so osnovali ligo za varovanje starih ogrskih mej na jugu in sicer za Banat, Bačko, Baranijo in tudi Prekmurje. Posebno na zadnje in na Medjimurje pritiskajo z vsemi mogočimi sredstvi ter pozivljajo ljudstvo, da naj zahteva izpraznitev Prekmurja in Medjimurja po srbski vojski in zasedbo po honvedskih četah itd. Liga bo dobivala madžarsko državno podporo in bi naj delovala po svojih pripadnikih, ki bodo po sklenjenem miru ostali izven mej sedanje Madžarske

Srbiji temu najmanj čuditi. Saj se je mnogo dijakov še le povrnilo ali iz vojske ali iz sovražnih zaporov. Tudi eden izmed obeh čačanskih dijakov je bil dalje časa interniran nekje na Madžarskem.

Zadremam in ko se zbudim, ravno čujem, kako jo je popihal stroj na hrib, a zadnje vagon, kjer sem se vozil tudi jaz, je ostavil nekje na prostem. Precej sem uganil, da je celi vlak pretežek in da hoče stroj zvleči preko strmine najprej polovico in potem še ostanek vlaka. Tako se je tudi zgodilo. Čez kake pol ure se je stroj vrnil in odpeljal še nas. S takšnimi in podobnimi komplikacijami, ki so povzročene vsled slabega železničnega materiala, smo končno proti 6. uri zjutraj vendarle prišli v Beograd.

Še le tu sem dobil priliko, da začnem natančneje razmišljati o vsem, kar sem tekom dveh dni videl v Šumadiji. Kdo bi se osmelil, da na podlagi tako kratkodobnega opazovanja zaključijo svojo sodbo? To bi bilo nesmiselno in pogrešno. Toda neke gotove osnovne pojme je vendarle mogoče o kakem kraju in ljudih dobiti tudi v tako kratkem času. Gotovo pa je mogoče se preveriti, ali je bila moja dosedanja sodba prava. Saj smo imeli o Srbiji dosti sodbe. Švabi so nam vsak dan govorili o Srbiji in Srbih in mi smo jim v največji meri verjeli. Naše mišljenje je

Istotako se tem madžarskim mogotcem cedijo sline po nekterih slovaških županijah. Upamo, da bo naša vlada postopala prav dosledno proti doseljenim madžaronom in negatogom v našem zasedenem ozemlju.

Nov volilni red za državni zbor. — »Pravda« poroča: Vlada je dokončala razpravo o zakonski predlogi glede volilnega reda. V glavnem je bil sprejet predlog ministra za ustavodajno skupščino po srbskem volilnem zakonu za narodno skupščino. Ta odobreni načrt se predloži glavnemu odseku Demokratske zajednice, potem pa plenarni seji kluba demokratskih poslancev. Nato bo vlada z naredbo oktroirala volilni red, na čigar podlagi se bodo vršile volitve za novi parlament. O ženski volilni pravici se razprava ni dovršila, ker vlada dvoje mnenj. Ena stranka meni, da je treba vprašanje ženske volilne pravice predložiti v rešitev ustavodajni skupščini kot prvo načelno volilno reformo, druga stranka pa trdi, da se mora ženskam priznati pravica glasovanja ter jim s tem omogočiti sodelovanje že pri prvih volitvah. Strinjate se pa obe stranki v tem, da imajo ženske v načelu dobiti pravico do glasovanja. Vlada se še ni odločila, ali naj iz teh volitev izide parlament v pravnem pomenu besede, ali pa samo velika narodna skupščina. Vsekakor je sprejeto načelo splošne volilne pravice in popolnega varstva manjšin. Pravico do udeležbe pri volitvah narodnih poslancev bo dobil vsak državljani kraljevstva SHS, ki je dovršil 25. leto. V bivši kraljevini Srbiji se bodo vršile volitve na podlagi popisa iz leta 1910. Na ta način bo imel Beograd pravico voliti pet poslancev. — Kvalifikacija poslancev se odpravi. Mesta, katerih prebivalstvo ne dosega gotovega števila, ne bodo volila svojih poslancev. Volitve se bodo vršile po sedaj obstoječih administrativnih enotah posameznih pokrajin. V novem volilnem redu bo zadržana tudi kazen za zlorabo in sleparstvo pri volitvah. Vслед priraščaja članov iz osvobojenih krajev, se bo državni odbor povečal in dobil tudi svoje krajevne pododbore.

Dementi o atentatu na regenta. Jugoslovansko poslaništvo v Pragi je pooblaščenega ugotoviti, da so različne vesti o poskušnem atentatu na prestolonaslednika regenta Aleksandra gola izmišljotina.

Novoletne italijanske čestitke. Ministrski predsednik g. Davidovič je ob novem letu poslal vsem predsednikom ministrstev zavezniških držav brzoglavne čestitke. Dosedaj je prišel samo odgovor italijanskega ministrskega predsednika Nittija, ki se glasi: Nj. ekselenci gosp. Davidoviču, predsedniku ministrskega sveta države SHS, Beograd. Zahvaljujem se vam za Vaše čestitke in nočem čakati Vašega novega leta, da bi izrekel svojo najsrčnejšo željo za Vašo ličnost in za Vašo domovino. Nadejam se, da bo Novo leto utrdilo v miru zvezo plemenitega vojaškega bratstva s hrabrimi Srbi in da se ustvari nova atmosfera zaupanja in ekonomskega in kulturnega sodelovanja z vsemi Jugoslavi na največjo srečo in resnično blagostanje najnih dveh držav.

bilo vedno bolj jugoslovansko, naša srca so bila vedno odločnejše za Srbijo in srbstvo, ali naše mišljenje o razmerah, o kulturnem stanju v Srbiji je bilo narekovanost od slovanstvu sovražnega švabstva in vsled tega se je zgodilo, da smo ljubili nekaj, o čemer smo istodobno bili uverjeni, da bo rabil ta naš ljubljeneč še stoletja, predno se bo pri njem sploh moglo govoriti o kaki nam količkaj podobnejši kulturi.

Resnica je, da sem videl samo Šumadijo, torej samo prav majhen del Srbije izza dobe pred balkansko vojsko. Vendar je izključeno, da bi bila razlika med pokrajinami tako velika, da bi ne bilo opravičeno sodbo o Šumadiji v nekojem pogledu vzprejeti tudi za ostale dele prvotne Srbije. Osobito one, ki je obstajala do l. 1878. Berolinski kongres je prisodil Srbiji Niš, Leskovec in Vranje. Ta južna okrožja, ki so dosegla svobodo še le pred nekaterimi desetletji, imajo pač nekoliko drugačno, nižjo kulturo. Severnejši del pa se v posameznih svojih pokrajinah menda ne bo znatno razlikoval od Šumadije. Posledice dela, ki jih opažam na Šumadiji, bi v bolj ali manj izraziti obliki gotovo našel tudi v ostalih delih Srbije izza dobe pred l. 1878 oziroma pred berolinskim kongresom.

(Dalje sledi.)

Agrarna reforma. Ministrstvo za agr. reformo bo odredilo razpust dosedajnih agrarnih zastopstev in volitev novih občinskih, okrajnih in komitatnih odsekov, ki bodo imeli posvetovalen značaj in sodelovali na pripravah in izdelovanju agrarne reforme. Volitve teh odsekov bodo koncem tega meseca. Glavno delo teh odsekov bo proučevanje seznamov interesentov in razdelitev interesentov v kategorije. S tem se bo poizkušalo popraviti napake prvotnih imenikov za interesente.

Arnavti napadajo italijanske čete. — Pri cerkvi v Maljišaju je arnavtski ustaški oddelek napadel italijansko posadko in nedavno zopet med Džupno in Basakom ter ubil dvoje vojakov, druge pa razpršil. Ko so Italijani vdrli v ta sela, da bi se maščevali, so prebivalci pobegnili v gore. Italijani so zažgali kočice in ubili enega bolnega starca in eno zaostalo starico.

Defenzivna zveza med Jugoslavijo in Francosko. Kakor javlja »Lavoratore« iz Zeneve, bo Jugoslavija objavljena, da sklene s Francijo in Anglijo defenzivno (obrambno) zvezo.

Obsedno stanje v Zofiji. Dopisni urad »Dacia« v Bukarešti prinaša vest, da je v Zofiji proglašeno poostreno obsedno stanje. Vodje komunistov so aretirali in izročili vojnemu sodišču.

In še Habsburgovci . . . Listi poročajo iz Dunaja, da so se na Silvestrov večer po raznih javnih lokalih vršile manifestacije za Habsburžane. Ponekod so ljudje zahtevali, da igrajo godbe staroavstrijsko himno, pri kateri so udeleženi brez kakoršnegakoli ugovora manifestirali za Karla in Habsburgovce.

cenjenim naročnikom vljudon naznanjamo, da znaša naročnina »Nove Dobe«:

celoletno	56 K
polletno	28 K
četrletno	14 K
mesečno	5 K

IZ KOROTANA.

»Zveza ženskih društev na Koroškem« je naprosila dijaštvo na Štajerskem, da ji pomaga pri nabiranju prispevkov za prireditve božičnice ubožni koroški šolski mladini. Naše zavedno dijaštvo se je tej prošnji radosno odzvalo. Poslali so nam: Kr. vojaška realka v Mariboru 2918'40 K in nekaj obleke; mestna trgovska šola v Celju 2103 K; državna gimnazija v Ptuj 1610 K, obleko in šolske potrebščine; učiteljske šolskih sester v Mariboru 1600 K in šolske potrebščine; državno moško učitelj šče v Mariboru 1569 80 K; vinorejska in sadjarska šola v Mariboru 1000 K; državna gimnazija v Celju 850 K; učiteljstvo v Cerknici 738 K; meščanska šola v Krškem: 240 K; državna realka v Mariboru 225 K; drž. gimnazija v Mariboru 200 K. Nabiralcem in darovalcem se v imenu koroške dece najljubneje zahvaljuje odbor »Zveze ženskih društev na Koroškem«.

Velikovec. Na Štefanovo ustanovilo se je v Velikovcu »Žensko društvo za Velikovec in okolico«. Predaval je g. Mađerl, na kar je pristopilo društvu okrog 60 žen in deklet ter se izvolil odbor.

MARIBORSKE NOVICE.

Veliki simfonični koncert v Mariboru. Mariborska divizijska godba v Mariboru priredi dne 9. jan. 1920 ob 20. uri (8. uri zvečer) v slavnostni dvorani pivovarne Götz v Mariboru pod vodstvom g. kapelnika Herzoga in s sodelovanjem virtuozna na klavirju g. Hermana Frisch »veliki simfonični koncert«.

Sokolstvo.

Občni zbor celjskega Sokola je z ozirom na zborovanje »Samopomoči« preložen na četrtek, 15. jan. t. l. Vršil se v mali dvorani Narodnega doma ob 20. uri.

Sokol v Vojniku se zahvaljuje g. Josipu Juraku (pl. Cmok), trgovcu iz Zreča za darovanih 50 K.

Polzela. Meseca novembra 1919 smo ustanovili telovadno društvo »Sokol«, ki že jako dobro napreduje. Ob priliki obletnice ujedinjenja SHS nam je podarila tukajšnja tovarna Kurka &

Wildi 10.000 K za prvi kamen bodočega »Sokolskega doma«. Na Silvestrov večer smo priredili prvi zabavni večer, ki je sijajno uspel. Odbor sklicuje na 11. tm. redni občni zbor v svoji gledališki dvorani pri bratu Cimpermanu. Na sporedu volitve in slučajnosti.

Mariborski Sokol ima svoj redni občni zbor dne 10. jan. t. l. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Javni shod JDS v Rogatcu je minoli torek 6. tm. uspel ob veliki udeležbi tržanov in okoličanov, ki so napolnili veliko dvorano pri Spornu. Predsedoval je predsednik kraj. organizacije g. Ivan Kitak, poročala sta o vseh važnih političnih in gospodarskih vprašanjih dr. Reisman in Spindler, ki sta tudi odgovarjala na mnoga iz vrst zborovalcev stavljena vprašanja. Soglasno so se sprejele sledeče rezolucije:

1. Zborovalci na shodu JDS v Rogatcu 6. jan. toplo pozdravljajo vse odredbe in korake, ki jih je vlada dozdej ukrenila proti verižništvu in oduštvu in odločno zahtevajo, da se proti vsem, ki dražijo ljudske potrebščine, postopa z brezobzirno odločnostjo.

2. Zborovalci z obžalovanjem poudarjajo, da je rogaški okraj glede preskrbe z živili, zlasti z moko, soljo in petrolejem, eden izmed najbolj zapostavljenih okrajev in pozivajo pristojne oblasti, naj nujno ukrenejo vse potrebno, da se nam nemudoma preskrbi vsaj moka, ker bomo sicer v celem okraju v par dneh brez kruha. Deželno vlado v Ljubljani prosimo, da glede preskrbe našega okraja odločno vmes poseže.

3. Zahtevamo z vso odločnostjo, da se za varovanje kmečkih koristi v državi ustanovi posebna kmečka zbornica na isti način, kakor trgovske in obrtne zbornice varujejo koristi trgovskega in obrtnega stanu.

4. Odločno protestiramo proti temu, da se je zopet uvedel vinski davek popolnoma neopravičeno na podlagi nepostavne naredbe svoječasnega štajerskega deželne zboru.

Šoštanj. Sestanek zaupnikov JDS za Šoštanj in okolico dne 6. prosinca se je vršil v Rajštarjevem hotelu ob lepi udeležbi pod vodstvom predsednika krajevnega organizacije JDS gosp. Schwarz. Na sestanku je poročal kot delegat okrožne organizacije g. Založnik iz Celja o pripravah za občinske volitve in dajal navodila za postopanje strankinih pristašev. Navzoči so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem poročevalca. Značilno je, da so se vrivali pristaše klerikalne stranke na zaupni sestanek, ki je bil namenjen izrecno le za vabljenje, in so se nekateri šele odstranili, ko jih je k temu predsednik imenoma pozval. Značilna klerikalna vsiljivost!

CELISKE NOVICE.

Šolske vesti. Na tukajšnji deški meščanski šoli imenovan je g. Beno Serafin za ravnatelja, Ferdo Šentjura za strokovnega učitelja; prideleni so še Ivan Černež, Franc Hribernik in Alojz Poljšak. — Na dekliški meščanski šoli so imenovani Josip Brinar za ravnatelja, Mita Plohl in Ana Zupančič za strokovni učiteljici; prideleni so še Gvidon Klier, Olga Lorber, Marija Kern, Eža Proft in Ana Suhač.

Planinski ples v Celju. Celjski odsek Sav. podružnice S. P. D. priredi v soboto, dne 17. prosinca t. l. ob 20. uri v prostorih Narodnega doma planinski ples. — Svira vojaška godba iz Maribora.

Demagoštvo je ostudna lastnost pri vsakem politiku. Demagoštvo pa je gotovo, če sedajni predsednik tukajšnje politične soc. dem. organizacije na javnem shodu toži, koliko nemških otrok je v Celju brez nemške šole, dasi dobro ve, da so na vseh razredih deške in dekliške šole za otroke pravih Nemcev nemške paralele. Ali pa je lovil morda nemške kaline za občinske volitve? Škandal, da se jugoslovanski socialist tako daleč spozabi. Isti gospod tudi ob vsaki priliki zabavlja na frakarijo. Kaj ko bi ga spomnili na čase, ko je pošiljal ministrom na Dunaj šneh? Ti ministri so bili gotovo večji frakarji nego katerikoli Slovenec v Celju.

Javni razsvetljavi mesta Celja so bile zadnji čas mnogokrat ukradene žar-

nice in pretikalniki. Prebivalci mesta se pozivljajo, naj z vso močjo sodelujejo pri razkrinkanju zločinca in ga mestnemu magistratu javijo. Itak je nabava električnih predmetov zelo težavna; je toraj le v korist prebivalstva, paziti, da se predmeti ne uničijo, ker drugače elektrarna ne more mesta z razsvetljavo preskrbeti.

Odbor »Zveze posvetnih društev« ima v petek, dne 9. tm. točno ob 8. uri zvečer v prostorih uredništva »Nove Dobe« (I. nadstr.) sejo.

Dobrovoljcem iz bližine Celja! V soboto, dne 16. tm. dopoldne pridite vsi v Celje (Narodni dom) na sestanek, ker moramo po naročilu našega društva ustanoviti okrožni klub, ki bo za nas vse velike važnosti. Dotični, ki mislijo priti na sestanek, naj to po dopisnici nemudoma javijo na naslov: Fr. Gorečan, pravnik, Vojnik p. Celju. — Vse dobrovoljce pa pozivljamo, da pošljejo nemudoma naslove »Društvo jugosl. dobrovoljcev za Slovenijo« (Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3), če tega dosedaj še niso storili. — Društvo bo v kratkem predalo deželni vlaš seznam svojih članov; ako se pri tem koga izpusti, bo sam kriv.

Zasebno uradništvo se opozarja opetovano na važnost Splošne gospodarske zadruge, ki je ustanovila v Celju svojo podružnico in že začela delovati, in se pozivlja, da pristopa k tej zadrugi v kar največjem številu. Pristop je prijavitelj predsedniku celjske podružnice gospodu finančnemu komisarju Kovaču ali pa v trgovini g. Janka Boyha. Delež znaša 50 kron. pristopnina 4 krone. — Društvo zasebnega uradništva v Celju.

Društvo zasebnega uradništva za Slovenijo, krajevna skupina Celje, sklicuje svoj redni letni občni zbor na nedeljo, dne 25. prosinca 1920 dopoldne ob 10. uri v malo dvorano »Narodnega doma« v Celju. Dnevni red zboru: 1. Poročilo društvenih funkcijonarjev. 2. Volitev novega odbora, preglednikov in zastopnikov za osrednji odbor. 3. Stališče zasebnega uradništva napram konzumnim organizacijam (predava g. Jerič). 4. Službena pragmatika (predava g. Plahuta). 5. Pokojninsko in bolniško zavarovanje. 6. Slučajnosti. — Zbor je sklepčen, ako je navzoča ena tretjina članov. V slučaju nesklepčnosti tega zboru se vrši skupščina z istim dnevnim redom v sredo, dne 28. prosinca 1920 zvečer ob 7. uri v hotelu »pri kroni« v Celju; ta zbor bo sklepčen ob vsaki udeležbi.

Obrtniški sestanek je v četrtek 8. prosinca zvečer ob 7. uri v gostilni g. Poderžaja na Bregu.

Plesne vaje za obrtniški ples se pričnejo v soboto dne 10. prosinca zvečer ob pol 8 uri v mali dvorani v Narodnem domu. Kdor se želi udeležiti in še ni prijavljen, naj se takoj vpiše pri g. Ivanu Kapusu.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Celje in okolico. V času od 29. decembra 1919 do 4. januarja 1920 so prijavili delodajalci 19 prostih mest za moške delavne moči in 9 prostih mest za ženske delavne moči. Za službe se je prijavilo nanovo 30 moških in 9 žen. delavnih moči; posredovanj se je izvršilo 5. — Dela iščejo: 7 ekonomov, oskrbnikov, 34 rudarjev, 8 plavž. delavcev, 2 vrtnarja, 4 delavci porecl. in kamen. stroke, 17 kovačev, ključavničarjev, livarjev, varilcev, strugarjev itd., 1 zlatar, 2 žagarja, 1 sedlar, 3 tapetarji, 1 čevljar, 2 krojača oz. šivilji, 12 pekov, 1 slaščičar (konditor), 1 mlinar, 1 mesar, 2 kletarja, 7 kuharjev (ic), 5 natakarjev (ic), 1 laborant, 3 zidarji, 1 fotograf, 7 strojnikov, kurjačev, 1 mizar, 18 tovarn. del., 1 kamenotiskar, 16 slug, vratarjev itd. (invalidi), 24 trgovskih uslužbencev, 16 pis. moči, 40 hlapcev, dekel, dninarjev, težakov, 2 blagajničarki, 1 vzgojiteljica, 40 kuharic, sobaric, hišin, služkinj, gospodinj, 1 bol. strežnica, 15 raznih vajencev in vajenk. — Delo je na razpolago: ekonomu, steklarjem, ključavničarjem, mizarjem, tesarjem, sodarjem, kolarju, žagarjem, čevljarjem, sedlarjem, krojačem, klobučarju, monterju, mlinarjem, slaščičarjem, pisarniškim močem, laborantu, kuharicam, služkinjam, hlapcem, deklam in težakom ter raznim vajencem. — Do 15. februarja t. l. ima posredovalnica zbrati okrog 150 šumarjev (gozd. delavcev) za večje podjetje v Bosni. Opozarjamo že danes v tej stroki izvežbane akordante, ki naj zberejo do zgoraj navedenega roka partije delavcev (20 do 25 mož) ter naj se v svrhu nadaljnega dogovora ter pojasnil

Zaloga tu- in inozemskega
manufakturnega blaga.

✿ **Karol Vanič,** ✿ **Celje** ✿

Prešernova
ulica št. 15.

HOTEL BALKAN

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno
koncert no vodošle kapele. Začetek ob 6. uri.

Slovaška. Kakor poroča »Ruskaja zemlja«, je na Slovaškem 2,940,374 prebivalcev. Od teh je Slovkov 1,940,980, Mažarov 665,703, Rusov 134,761, Nemcev 143,322, drugih narodnosti pa 55,608. Po veri je 67 odstotkov r. katolikov, 8 odst. gr. katolikov, 13 odst. evangelikov, 4 odst. kalvinci, 4 odst. židje. Po ti statistiki je razvidno, da je Rusov 4 odstotke, a gr. katolikov 8 odstotkov, iz česar je mogoče sklepati, da so se 4 odstotki Rusov dali zapisati za Slovake, tedaj okrog 130.000 ljudi.

Brezžični telefon. Markoni je izjavil, da bo v kratkem mogoče govoriti iz Londona v New York in obratno brez žic. Novi telefonski aparat, ki ga sedaj poizkuša Markoni, sprejema govor na 100 milj oddaljenosti. Aparat je nameščen na navadnem motornem vozu in dobi moč od navadnih akumulatorjev za luč, ki so na vozu.

Za apno žgati

išče delniška družba dobro moč, strokovnjaka. Znati mora postaviti poljske peči. Služba je dobra in stalna. Ponudbe naj se pošljejo na 44 3-1

Blocknerjev anončni zavod Zagreb,
Jurjevska ulica št. 31
pod šifro »Vapno« 781.

Zavod Rodna Gruda v Celju

Kupi večjo gostilno z zemljiščem (Einkehr-gasthaus) v večjem kraju trgu ali mestu na Štajerskem. (1)

Proda posestvo, opremljeno vilo, gospodarsko poslopje z orodjem in živino, deset oralov njiv, travnikov, pridelek l. 1919, nekaj gozda, 10 min. od žel. postaje neposredno pri Celju. (2)

Proda kmetijo z gospodarskim domom, skoro novo gospodarsko poslopje, 22 oralov njiv in travnikov, 9 oralov gozda za sekati, pri Celju. (3)

Proda vilo z vrtom v prijaznem kraju blizu Celja. (4)

Proda enonadstravno hišo v Celju na prometnem kraju, za mešano trgovino pripravno. (5)

Proda za trgovino ali mesarijo pripravno hišo, nekaj polja in vrta pri Celju. (6)

Prodajo se 4 dvojnata okna srednje velikosti, in 3 izlivi. Vpraša se v Gosposki ul. št. 6. 37 2-1

Sprejme se na hrano uradnika ali dijaka. Naslov v upravnishtvu lista. 22 3-2

Štev. 10120/1919.

Razglas.

Glasom določilo § 2 naredbe deželne z dne 10. vinotoka 1919, št. 796, ugasne veljavnost obrtnih listov za trgovino z alkoholnimi pijačami v posodah, zaprtih po trgovskem običaju, ki so bili izdani po 1. jan. 1916 osebam, ki nimajo usposobljenostnega dokaza v smislu § 13 a, obrtnega reda.

Imetniki izza navedenega dne pridobljenih zadevnih obrtnih pravic se pozivljajo, da predložijo usposobljenostna dokazila podpisaneemu uradu tekom 15 dni, to je do všteti 19. jan. 1920, sicer morajo prenehati z obratom najpозnejše do 31. jan. 1920.

Mestni magistrat celjski, 4. jan. 1920.
Za vladnega komisarja:
Dr. Fohn I. r.

Pošten in zvesti železničar
gre kot

spremljevalec

večjih trgovskih pošiljatev najsi bo
v tu- ali inozemstvu. Naslov

Jožef Marn Celje,
Vodnikova ul. 3.

Iščem gostilno v najem v celjski okoli-
lici. — Naslov se izve v upravnishtvu. 41 3-1

Proda se

gozd

1 1/4 ure od žel. postaje Petrovče. Gozd
je obraščen z bukovim in smrekovim
lesom. Vpraša se pri

Franc Paulič,
Sv. Pavel pri Preboldu.

Srečno novo leto
želi vsem cenje-
nim strankam
Mar. Baumgartner v Celju

Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan
Celje
26 Kralja Petra cesta 8
nasproti „Belega vola“
Prevzema vsa v stroko spadajoča
dela. Izvršitev točna in solidna.

Cunje vseh vrst,
ščetine, kosti,
konjske in živinske repe
kupi po najvišjih cenah
M. Thorinek Celje,
Razlagova ulica. 30 2-2

Kupujem okrogel les
za žago,

na štoru ali na žago spravljen ali dru-
gače po dogovoru. 147410-10
M. Vrečko, Polzela.

Ivan Dečko, Celje

kupi laneno seme, vosek, strd in
prazne steklenice v vsaki množini ter
po najvišji ceni. 1627-25

LURION

s katerim si lahko vsak napravi
1/4 finega čistila (kremo) za čevlje.

Dobi se v špecerijski trgovini ter
dežel. prideleki na debelo in drobno

Franc Kolenc
Celje, Narodni dom.

Kupim tudi vsako množino lane-
nega semena po najvišji ceni.
213 52-4

Prodaja se dva šivalna krojaška stroja
Gaberje št. 24. 34 2-2

Kupi se v Celju ali bližnji okolici manjša

hiša z vrtom

ali posestvo v dobrem stanju. Ponudbe se
prosi na upravo tega lista pod šifro 1313.
19 3-2

PRIPOROČAM
SEURADOM, ŠOLAM
IN PISARNAM Z VELIKO
ZALOGO VSEH VRST PA-
PIRJA IN PIS. POTREBŠČIN
JANKO BOVHA
KRALJA PETRA **CELJE** CESTA ST. 31
V zalogi velika izbira vseh vrst
šolskih potrebščin kakor: svin-
čniki, peresa, zvezki, črnilo,
radirke, tablice, barvice itd.
Postrežba točna in so-
lidna, cene nizke. 10-7

Izdelovanje vseh vrst čevljev
od priprostih do najfinejših
po dnevni cenah 45 150-

Rud. Zontič
Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica št. 2.

Vedno
na novo dobiva veletrgovina **Ster-
mecki v Celju** v velikanskih mno-
žinah sukno, kamgarn in hlačevino za
moške obleke, volno cefir, modrovino
in pisano tkanino za ženske obleke
šifon, belo in in pisano platno za pe-
rilo in razno manufakturno objago, ka-
terto prodaja zaradi ogromnega nakupa
po najnižjih cenah in ako še ne verja-
mete, poskusite takoj, samo z enim
nakupom, da se sami prepričate.
Veletrgovina in razpošiljalna
R. Stermecki v Celju
ima tudi velikansko zalogo gotovih
moških, ženskih, deških in otroških
oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila,
denarnic, nogavic, robcev in na tisoče
drugih predmetov, katere tudi prodaja
po čudovito nizkih cenah in na zahtevo
pošlje vsakemu ilustr. cenik.
Vzorcev sedaj še ne pošiljam.
R. Stermecki
v Celju. 40-1

Knjigarna, Goričar & Leskovšek: Celje
umetnine, muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno!
375 52-37

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega
in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

Ivan Ravnikar Celje

kupi po najvišjih
dnevni cenah:
laneno seme,
suhe gobe,
in vosek.

114-106

Sedlarska in tape-
tarska delavnica

Iv. Strelec

245 104-81
Celje, Samostanska
ulica št. 16.

Fran STRUPI, Celje

Zaloga stekla,
porcelana, svetilk,
ogledal, okvirjev in
raznovrstnih šip. 229

Prevzetje ste-
klarskih del

Kralja Petra cesta

Vinko Kukovec

stavbno podjetje in trgovina
z lesom

Lava št. 22 pri Celju

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 20,000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI
Poslovalnica avstrijske razredne loterije.

Rezervni fondi nad 8,000.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Mariboru.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupi in prodaje vse vrste vrednostnih
papirjev, financira vsako vrstne dobave in
dovoljuje aprovizacijske kredite.